

Combaterea discursului de incitare la ură

Recomandarea CERi de Politica Generală nr.15: aspecte principale

” Discursul de incitare la ură reprezintă un pericol grav la adresa coeziunii unei societăți democratice, protecției drepturilor omului și statului de drept.

Acțiunile împotriva folosirii discursului de incitare la ură ar trebui mai degrabă să fie direcționate către protejarea indivizilor și grupurilor de persoane decât către protejarea anumitor convingeri, ideologii sau religii.

Restricțiile ce vizează discursul de incitare la ură nu ar trebui folosite impropriu pentru a reduce la tăcere minoritățile și a suprima criticile privind politicile oficiale, opoziția politică sau convingerile religioase.

MESAJ CHEIE

Măsurile eficace împotriva folosirii discursului de incitare la ură presupun:

- ▶ Recunoașterea importanței fundamentale a libertății de exprimare, a toleranței și respectului pentru demnitatea egală a tuturor;
- ▶ Identificarea condițiilor care favorizează folosirea discursului de incitare la ură și luarea măsurilor adecvate în vederea eliminării acestora;
- ▶ Implicarea și angajamentul unei game largi de actori privați și nonguvernamentali, alături de cei publici.

RECOMANDĂRI (SELECȚIE)

1. Sensibilizarea publicului cu privire la importanța respectării pluralismului și la pericolele asociate discursului de incitare la ură, demonstrând în același timp falsitatea fundamentului acestui discurs și caracterul său inacceptabil, astfel:

- ▶ Combătând dezinformarea, stereotipurile negative și stigmatizarea;
- ▶ Elaborând programe educaționale specifice pentru copii, tineri, funcționari publici și publicul larg;
- ▶ Susținând organizațiile nonguvernamentale, organismele de promovare a egalității și instituțiile naționale de apărare a drepturilor omului care lucrează pentru combaterea discursului de incitare la ură;
- ▶ Încurajând o reacție promptă din partea persoanelor publice vizavi de discursul de incitare la ură, nu doar în sensul condamnării respectivului discurs, ci și al întăririi valorilor pe care discursul caută să le compromită.

2. Asigurarea de sprijin celor vizați de discursul de incitare la ură, atât la nivel individual, cât și colectiv, astfel:

- ▶ Făcând eforturi de asistare a acestora, prin consiliere și îndrumare, astfel încât aceștia să poată depăși traumele suferite și sentimentele de rușine;
- ▶ Asigurându-vă că aceștia sunt conștienți de drepturile lor la remediere și că au posibilitatea de a-și exercita drepturile respective;
- ▶ Încurajând și facilitând raportarea/semnalarea de către aceștia a cazurilor de folosire a discursului de incitare la ură, precum și raportarea/semnalarea acestor cazuri de către alte persoane care au fost martore la ele;
- ▶ Sancționând tratamentul vătămător sau hărțuirea oricărei persoane care reclamă sau raportează/semnalează un caz de folosire a discursului de incitare la ură.

3. Susținerea autoreglementării de către instituțiile publice și private (inclusiv organismele alese prin vot, partidele politice, instituțiile educaționale și organizațiile sportive și culturale) ca mijloc de combatere a discursului de incitare la ură, astfel:

- ▶ Încurajând adoptarea codurilor de conduită care prevăd suspendarea sau alte sancțiuni pentru încălcarea dispozițiilor acestora, respectiv asigurarea aplicării lor eficiente;
- ▶ Încurajând partidele politice să semneze Carta partidelor politice europene pentru o societate nerasistă;
- ▶ Promovând monitorizarea dezinformării, tiparelor negative și stigmatizării.

FAPTE ȘI CONSTATĂRI

„Printre constatările rezultate în urma monitorizării țărilor de către CERİ ... se numără publicarea explicită, prin anumite canale de comunicare, a unui conținut vădit rasist, slăvirea nazismului și negarea Holocaustului, folosirea unui limbaj ofensator și a stereotipurilor în raport cu anumite minorități și formularea unor comentarii peiorative la adresa membrilor respectivelor minorități pe stradă, în școli și în magazine, precum și îndemnuri efective la folosirea violenței împotriva acestora și anumite campanii împotriva utilizării limbilor minoritare ... folosirea discursului de incitare la ură nu s-a limitat la persoanele sau grupările extremiste și la cele aflate la periferia societății majoritare. Astfel, s-a putut observa că faptul că numeroși parlamentari și reprezentanți ai statului folosesc un ton impertinent contribuie la cultivarea unui discurs public care este tot mai jignitor și mai intolerant ... Mai mult decât atât, s-au observat și tentative ale persoanelor publice de a justifica existența prejudecății și intoleranței vizavi de anumite grupuri, ceea ce nu face decât să perpetueze și să sporească ostilitatea față de acestea. Nu toate discursurile instigatoare la ură sunt atât de explicite, unele publicații recurg la limbajul „codat” pentru a propaga prejudecata și ura.” Expunerea de motive referitoare la Recomandarea CERİ de politică generală nr.15.

„Internetul a devenit un mijloc important de promovare a rasismului și intoleranței. Discursul de incitare la ură răspândit prin intermediul rețelelor social media ia amploare cu rezezițiune, putând ajunge la un public mult mai larg decât a putut-o face presa scrisă extremistă.” Raportul Anual 2014 al CERİ.

4. Clarificarea responsabilității civile și administrative în cazul folosirii discursului de incitare la ură, respectând totodată dreptul la libertatea de exprimare și de opinie, astfel:

- ▶ Determinând responsabilitățile specifice ce revin autorilor discursului de incitare la ură, furnizorilor de servicii de internet, forumurilor online și serviciilor de găzduire website-uri, intermediarilor online, platformelor de social media, moderatorilor de bloguri și altor entități care îndeplinesc roluri similare;
- ▶ Asigurându-vă că se dispune de atribuțiile/autoritatea, sub rezerva autorizării sau aprobării judiciare, necesare solicitării ștergerii discursului de incitare la ură din materialele accesibile pe website-uri, blocării site-urilor care folosesc discursul de incitare la ură, interzicerii diseminării discursului de incitare la ură și impunerii dezvăluirii identității celor care folosesc acest discurs;
- ▶ Asigurând celor vizați de discursul de incitare la ură, organismelor care promovează egalitatea, instituțiilor naționale de apărare a drepturilor omului și organizațiilor non-guvernamentale interesate, capacitatea/calitatea necesară invocării respectivelor atribuții/respectivei autorități.

CERİ (COMISIA EUROPEANĂ ÎMPOTRIVA RASISMULUI ȘI INTOLERANȚEI) – LINKURI UTILE

Recomandarea CERİ de politică generală nr. 15:

Combaterea discursului de incitare la ură

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-15-2016-015-ENG>

Recomandarea CERİ de politică generală nr.7 revizuită:

Legislația națională referitoare la combaterea rasismului și discriminării rasiale

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-07rev-2003-008-ENG>

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-07rev-2003-008-RUM> (versiune în limba română)

Recomandarea CERİ de politică generală nr.6:

Combaterea diseminării pe internet a materialelor rasiste, xenofobe și antisemite

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-06-2001-001-ENG>

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-06-2001-001-RUM> (versiune în limba română)

Protocolul adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008160f>

<https://www.legi-internet.ro/legislatie-itc/conventii-internationale/protocol-aditional-la-conventia-privind-criminalitatea-informatica.html> (versiune în limba română)

Codul de conduită al Comisiei Europene privind combaterea discursului ilegal de incitare la ură din mediul online

http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/hate_speech_code_of_conduct_en.pdf